

VESTRE LANDSRET

DOM

afsagt den 10. juni 2026

Sag BS-49131/2025-VLR
(8. afdeling)

Brønderslev Kommune
(advokat Aleksander Lind)

mod

Aalborg Kommune
(advokat Birgitte Pedersen)

Landsdommerne Cecilie Kabel Revsbech, Torben Geneser og Thomas Raaberg-Møller har deltaget i sagens afgørelse.

Sagen er anlagt ved Retten i Aalborg den 24. juni 2025, og den er ved kendelse af 6. oktober 2025 henvist til behandling ved landsretten som 1. instans, jf. retsplejelovens § 226, stk. 1.

Sagen angår navnlig spørgsmålet, om Brønderslev Kommune har krav mod Aalborg Kommune på refusion af sine udgifter til førtidspension til tre borgere.

Påstande

Sagsøger, Brønderslev Kommune, har nedlagt påstand om, at sagsøgte, Aalborg Kommune, skal betale 951.002 kr. med procesrente af 89.807,90 kr. fra den 24. juni 2024, af 430.597,05 kr. fra den 18. juli 2024 og af 430.597,05 kr. fra den 19. juli 2024.

Aalborg Kommune har påstået frifindelse.

Aalborg Kommune har derudover påstået Brønderslev Kommune dømt til at anerkende, at Brønderslev Kommune var rette betalingskommune i relation til førtidspension for borgerne A i tidsperioden 1. juni 2023 til 31. december 2023, B i tidsperioden 1. marts 2021 til 31. december 2023 og C i tidsperioden 1. marts 2021 til 31. december 2023.

Brønderslev Kommune har heroverfor påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

Brønderslev Kommune mener, at kommunen har krav mod Aalborg Kommune på refusion af sine udgifter til førtidspension til tre borgere, som i det følgende benævnes A, B og C. Desuden kræver Brønderslev Kommune tilbagebetaling af to beløb vedrørende B og C, som kommunen har betalt til Aalborg Kommune.

Brønderslev Kommunes påstand er opgjort således:

A	– refusionskrav	89.807,90 kr.
B	– refusionskrav	279.796,40 kr.
B	– tilbagesøgningskrav	150.800,65 kr.
C	– refusionskrav	279.796,40 kr.
C	– tilbagesøgningskrav	<u>150.800,65 kr.</u>
I alt		951.002,00 kr.

Tilbagesøgningskravene vedrører to fakturaer på hver 150.800,65 kr. udstedt af Aalborg Kommune den 21. juli 2023 angående førtidspension til henholdsvis B og C, som Brønderslev Kommune – efter kommunens opfattelse ved en fejl – har betalt.

Baggrunden for fakturaerne var, at Brønderslev Kommune oprindeligt havde afholdt udgifter til førtidspension til B og C og havde fået sine udgifter hertil refunderet af Aalborg Kommune. Med henvisning til Ankestyrelsens fortolkning af reglerne fremsatte Aalborg Kommune krav om tilbagebetaling vedrørende perioden 1. marts 2021 til 28. februar 2022.

Brønderslev Kommune betalte de to fakturaer henholdsvis den 16. og den 25. august 2023, men fremsatte krav om tilbagebetaling henholdsvis den 18. og den 19. juli 2024.

Parterne er enige om den beløbsmæssige opgørelse af kravene og forrentningen samt om det faktiske hændelsesforløb vedrørende de tre borgere, som kravene angår. Tvisten mellem dem angår fortolkningen af regelgrundlaget med hensyn til, hvilken kommune der skal afholde udgiften til førtidspension til borgerne.

Reglerne herom fremgår af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (herefter benævnt retssikkerhedsloven).

Twisten angår kun retsforholdet i tiden frem til den 31. december 2023, idet Aalborg Kommune har anerkendt sin forpligtelse til at afholde udgifterne til førtidspension efter ikrafttrædelsen den 1. januar 2024 af lov nr. 1769 af 28. december 2023 om ændring af bl.a. retssikkerhedsloven.

A :

I perioden fra den 4. februar 1997 til den 1. april 2009 boede A på en række forskellige private adresser i Brønderslev Kommune. I november 2006 blev A tilkendt førtidspension af Brønderslev Kommune. På tidspunktet for tilkendelsen havde A ophold på en privat adresse i Brønderslev Kommune. Den 1. april 2009 flyttede A til en privat adresse i Aalborg Kommune. Den 1. juni 2023 benyttede A sin ret til frit valg af ældrebolig og flyttede til en ældrebolig i Brønderslev Kommune.

Under A ophold i ældreboligen i Brønderslev Kommune ydede Aalborg Kommune efter reglerne i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 5, refusion til Brønderslev Kommune for udgifterne efter § 9 c, stk. 1, bortset fra udgifterne til førtidspension.

Brønderslev Kommune afholdt i perioden fra den 1. juni 2023 til den 31. maj 2024 udgifter til A førtidspension.

Det rejste krav på 89.807,90 kr. vedrører kommunens udgifter til A førtidspension for perioden fra den 1. juni 2023 til den 31. december 2023.

B :

I perioden fra den 5. september 1988 til den 1. august 2005 boede B på to forskellige private adresser i Aalborg Kommune. Den 1. august 2005 blev B – med Aalborg Kommunes medvirken i retssikkerhedslovens forstand – anbragt på en institution i Vesthimmerlands Kommune.

B blev i september 2006 tilkendt førtidspension af Vesthimmerlands Kommune, mens hun havde ophold på en institution i kommunen.

Den 1. juli 2008 blev B med Aalborg Kommune som refusionspligtig kommune efter reglerne i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, placeret på en ny institution i Brønderslev Kommune. B har herefter opholdt sig på en række institutioner i Brønderslev Kommune.

Brønderslev Kommune afholdt i perioden fra den 1. juli 2008 til den 30. april 2024 udgifter til B førtidspension. Udgifterne blev dog løbende

refunderet af Aalborg Kommune indtil den 28. februar 2022, hvor betalingen af refusionen automatisk blev standset ved overgangen til et nyt it-system (Kommunernes Pensionssystem).

Aalborg Kommune fremsatte herefter den 21. juli 2023 et krav om tilbagebetaling af udbetalt refusion af førtidspension for perioden fra den 1. marts 2021 til den 28. februar 2022 på 150.800,65 kr. Aalborg Kommune begrundede dette krav med henvisning til Ankestyrelsens nye fortolkning af reglerne fra 2019.

Den 25. august 2023 betalte Brønderslev Kommune denne opkrævning. Det er Brønderslev Kommunes opfattelse, at opkrævningen ikke skulle have været betalt, hvorfor beløbet på 150.800,65 kr. er inddraget som et krav i sagen.

Det fremsatte krav vedrørende B udgøres af et tilbagesøgningskrav vedrørende perioden fra den 1. marts 2021 til den 28. februar 2022 på i alt 150.800,65 kr. og et refusionskrav vedrørende perioden fra den 1. marts 2022 til 31. december 2023 på i alt 279.796,40 kr.

C :
I perioden fra den 26. juni 1995 til den 13. august 2009 boede C på to forskellige private adresser i Aalborg Kommune. Den 13. august 2009 blev C – med Aalborg Kommunes medvirken i retssikkerhedslovens forstand – anbragt på en institution i Vesthimmerlands Kommune.

C blev i januar 2011 tilkendt førtidspension af Vesthimmerlands Kommune, mens han havde ophold på institutionen i kommunen. På tidspunktet for tilkendelsen var Aalborg Kommune handle- og betalingskommune.

Den 1. september 2012 placerede Aalborg Kommune C på en institution i Brønderslev Kommune. Den 4. januar 2021 blev C videreanbragt internt i Brønderslev Kommune på en ny institution.

Under C forskellige ophold på botilbud i Brønderslev Kommune afholdt Aalborg Kommune efter reglerne i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, udgifterne til C efter § 9 c, stk. 1, bortset fra udgifterne til førtidspension.

Brønderslev Kommune afholdt i perioden fra den 1. september 2012 til den 30. april 2024 udgifter til C førtidspension. Udgifterne blev dog løbende refunderet af Aalborg Kommune indtil den 28. februar 2022, hvor refusionen automatisk blev standset ved overgangen til et nyt it-system (Kommunernes Pensionssystem).

Aalborg Kommune fremsatte herefter den 21. juli 2023 et krav om tilbagebetaling for udbetalt refusion af førtidspension for perioden fra den 1. marts 2021 til den 28. februar 2022 på 150.800,65 kr. Aalborg Kommune begrundede dette krav med henvisning til Ankestyrelsens nye fortolkning af reglerne fra 2019.

Den 16. august 2023 betalte Brønderslev Kommune denne opkrævning. Det er Brønderslev Kommunes opfattelse, at opkrævningen ikke skulle have været betalt, hvorfor beløbet på 150.800,65 kr. er inddraget som et krav i sagen.

Det fremsatte krav vedrørende C udgøres af et tilbagesøgningskrav vedrørende perioden fra den 1. marts 2021 til den 28. februar 2022 på i alt 150.800,65 kr. og et refusionskrav vedrørende perioden fra den 1. marts 2022 til den 31. december 2023 på i alt 279.796,40 kr.

Anbringender

Brønderslev Kommune har gjort gældende, at Aalborg Kommune er refusionspligtig for udgifter til førtidspension for A i perioden fra den 1. juni 2023, hvor hun benyttede sin ret til frit valg og flyttede til ældrebolig i Brønderslev Kommune, til den 31. december 2023 i medfør af retssikkerhedslovens dagældende § 9 c, stk. 5, jf. stk. 1. Det er uden betydning, at hun blev tilkendt førtidspension i november 2006. De refusionspligtige udgifter udgør i perioden 89.807,90 kr.

Aalborg Kommune er desuden refusionspligtig for udgifter til førtidspension for B i perioden fra den 1. marts 2021 til den 31. december 2023 i medfør af retssikkerhedslovens dagældende § 9 c, stk. 2, jf. stk. 1, idet Aalborg Kommune den 1. august 2005 medvirkede til hendes ophold i en refusionsbærende boform i Vesthimmerlands Kommune. Refusionsforløbet har herefter været ubrudt, herunder ved Aalborg Kommunes placering af borgeren i en institution i Brønderslev Kommune den 1. juli 2008. Det er uden betydning, at førtidspension blev tilkendt under opholdet i Vesthimmerlands Kommune i september 2006. De refusionspligtige udgifter udgør i perioden 430.597,05 kr.

Aalborg Kommune er endvidere refusionspligtig for udgifter til førtidspension for C i perioden fra den 1. marts 2021 til den 31. december 2023 i medfør af retssikkerhedslovens dagældende § 9 c, stk. 2, jf. stk. 1, idet Aalborg Kommune den 13. august 2009 medvirkede til hans ophold i en refusionsbærende boform i Vesthimmerlands Kommune. Refusionsforløbet har herefter været ubrudt, herunder ved Aalborg Kommunes placering af borgeren i en institution i Brønderslev Kommune den 1. september 2012. Det er uden betydning, at førtidspension blev tilkendt under opholdet i Vesthimmerlands Kommune i januar 2011. De refusionspligtige udgifter udgør i perioden 430.597,05 kr.

Det følger af ordlyden af retssikkerhedslovens dagældende § 9 c, stk. 1, 2, 5 og 10, at udgifter til førtidspension er omfattet af refusionspligten, og at denne består, så længe det refusionsbærende ophold består. For så vidt angår 6-årsreglen i § 9 c, stk. 8, fremgår det af reglens baggrund og lovhistoriske udvikling, herunder tilblivelsen og ændringerne i 1993, 1997, 1999 og 2003, at reglen aldrig har haft til formål at begrænse refusionsretten efter § 9 c, stk. 2 og 5, men har været ment som en subsidær ordning, der greb de situationer, hvor der ikke bestod øvrige refusionsforhold.

Forarbejderne til 2015-ændringen ved lov nr. 994 af 30. august 2015 bekræfter, at perioder med refusion efter § 9 c, stk. 2 og 5, udgør en "død periode" i forhold til 6-årsreglen. Lovændringen i 2020 viser, at førtidspension fortsat og uanset tilkendelsestidspunkt er omfattet af § 9 c, stk. 1, mens lovændringen i 2023 blot præciserer ordlyden af bestemmelsen, hvorefter 6-årsreglen ikke finder anvendelse, så længe pensionisten er omfattet af bestemmelserne i § 9 c, stk. 1-6. 2023-ændringen er derfor alene en præcisering af den allerede gældende retstilstand, hvorefter 6-årsreglen alene har subsidær karakter og ikke begrænser refusionsretten efter § 9 c, stk. 2 og 5.

For så vidt angår spørgsmålet om tilbagebetaling kan de beløb, som kommunen fejlagtigt har tilbagebetalt til Aalborg Kommune, tilbagesøges, idet betalingerne skete uden hjemmel. Der foreligger ikke særlige omstændigheder, der gør, at tilbagesøgning er afskåret. Det bestrides, at kravet er fortabt ved passivitet, eller at kommunen selv har været i ond tro.

Aalborg Kommune har gjort gældende, at kommunen ikke var refusionspligtig for førtidspension til A i perioden 1. juni 2023 til 31. december 2023 eller B og C i perioden 1. marts 2021 til 31. december 2023. Aalborg Kommune er ikke enig i, at det fulgte af reglerne i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2 og 5, at opholdskommunen havde ret til refusion for udgifter efter de love, der er nævnt i § 9 c, stk. 1, og at retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2 og 5, havde forrang for stk. 8, således at stk. 8 kun var relevant, hvis der ikke var et andet refusionsgrundlag.

Den dagældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 8, var en særregel, der havde forrang for § 9 c, stk. 2 og 5. Dette støttes af, at lovgiver fandt behov for at lave en egentlig lovændring, før retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2 og 5, havde forrang for § 9 c, stk. 8. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 1769 af 28. december 2023 (LFF 2023-11-15 nr. 83), at der var behov for en lovændring, og der var ikke kun tale om en præcisering af lovens indhold som anført af Brønderslev Kommune. Der er i ændringsloven taget udtrykkelig stilling til, at ændringerne ikke skulle have tilbagevirkende kraft.

Aalborg Kommune er ikke refusionspligtig for førtidspension til A i perioden 1. juni 2023 til 31. december 2023, idet 6 års perioden i henhold til den dagældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 8 (§ 9 c, stk. 7, frem til 2016) var udløbet, da hun flyttede til Brønderslev Kommune. Retten til refusion af førtidspension, som var tilkendt før 2015, ophørte 6 år efter tilkendelsestidspunktet, jf. dagældende retssikkerhedslov § 9 c, stk. 7. Retten til refusion ophørte derfor i november 2012. Brønderslev Kommune har ikke ret til mellemkommunal refusion for A i perioden 1. juni 2023 (hvor hun flyttede til Brønderslev Kommune) og frem til 31. december 2023 (hvorefter lovændringen trådte i kraft), idet § 9 c, stk. 8, havde forrang for de øvrige refusionsbestemmelser i stk. 1-6.

Aalborg Kommune er ikke refusionspligtig for førtidspension til B i perioden 1. marts 2021 til 31. december 2023, idet 6 års perioden i henhold til den dagældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 8, var udløbet på tidspunktet, hvor hun blev visiteret til Brønderslev Kommune. Retten til refusion af førtidspension, som var tilkendt før 2015, ophørte 6 år efter tilkendelsestidspunktet, jf. dagældende retssikkerhedslov § 9 c, stk. 7. Retten til refusion ophørte derfor i 2012. Brønderslev Kommune har ikke ret til mellemkommunal refusion for B i perioden 1. marts 2021 (hvor hun blev visiteret til Brønderslev Kommune) og frem til 31. december 2023 (hvorefter lovændringen trådte i kraft), idet § 9 c, stk. 8, havde forrang for de øvrige refusionsbestemmelser i stk. 1-6.

Aalborg Kommune er ikke refusionspligtig for førtidspension til C i perioden 1. marts 2021 til 31. december 2023, idet 6 års perioden i henhold til dagældende retssikkerhedslovs § 9 c, stk. 8, var udløbet på tidspunktet, hvor han blev visiteret til Brønderslev Kommune. Retten til refusion af førtidspension, som var tilkendt før 2015, ophørte 6 år efter tilkendelsestidspunktet, jf. dagældende retssikkerhedslov § 9 c, stk. 7. Retten til refusion ophørte derfor i januar 2017. Brønderslev Kommune har ikke ret til mellemkommunal refusion for C i perioden 1. marts 2021 (hvor han blev visiteret til Brønderslev Kommune) og frem til 31. december 2023 (hvorefter lovændringen trådte i kraft), idet § 9 c, stk. 8, havde forrang for de øvrige refusionsbestemmelser i stk. 1-6.

Brønderslev Kommunes krav om tilbagesøgning vedrørende B og C er kun relevant i det omfang, kommunen får medhold i, at den har ret til mellemkommunal refusion i perioden 1. marts 2021 til 31. december 2023. Spørgsmålet om tilbagesøgning skal afgøres efter reglerne om *conditio indebiti*. Heraf følger, at hvis betaleren var i ond tro om betalingen (havde viden om den urigtige betaling), er der ikke krav om tilbagesøgning. Brønderslev Kommune var i ond tro om betalingen, og kommunen havde derfor også på et langt tidligere tidspunkt mulighed for at rejse krav om tilbagesøgning.

Retsgrundlaget

Ved lov nr. 1168 af 19. december 2003 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love blev § 9 c indsat i retssikkerhedsloven. I bestemmelsens stk. 1-7 anføres det:

"§ 9 c. Opholdskommunen har ret til at få dækket sin andel af udgifterne til hjælp efter lov om social service, lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om individuel boligstøtte, § 52, stk. 1, i lov om social pension og § 50, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. fra den tidligere opholdskommune, når betingelserne i stk. 2-4 er opfyldt.

Stk. 2. Opholdskommunen har ret til refusion efter stk. 1, når den tidligere kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i

- 1) boformer efter §§ 91-94 og 140 i lov om social service,
- 2) boliger efter § 115, stk. 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger,
- 3) institutioner under sygehusvæsenet,
- 4) institutioner under Kriminalforsorgen,
- 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4, eller
- 6) anbringelsessteder for børn og unge efter §§ 49 og 51, jf. § 62 a i lov om social service.

Stk. 3. Når opholdskommunen har ret til refusion efter stk. 2, nr. 6, fortsætter denne ret til refusion, hvis der iværksættes foranstaltninger efter § 62 a, stk. 3, i lov om social service.

Stk. 4. Opholdskommunen har ret til refusion efter stk. 1, når en person er flyttet til et tilsvarende tilbud i en anden kommune eller amtskommune efter

- 1) § 92, stk. 3, og § 140 i lov om social service eller
- 2) § 58 a i lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger.

Stk. 5. Opholdskommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension, refunderes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten blev tilkendt førtidspensionen. Refusion efter stk. 2 og 4 udskyder retten til refusion efter 1. pkt.

Stk. 6. Opholdskommunen refunderer udgifter til personlig og praktisk hjælp efter § 71 i lov om social service under en persons midlertidige ophold i en anden kommune, jf. § 9 b, stk. 1.

Stk. 7. Retten til refusion efter stk. 2 og 4 består, så længe borgeren har bopæl i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud. Retten til refusion for udgifter efter lov om individuel boligstøtte består, så længe borgeren har bopæl i kommunen.

..."

Bestemmelsen i § 9 c, stk. 5, var affattet i overensstemmelse med et ændringsforslag fremsat af socialministeren under udvalgsarbejdet. I betænkningen over lovforslaget (LFB 2003-2004.1.18) anføres det i bemærkningerne til bestemmelsen bl.a.:

”Med dette ændringsforslag indføres en refusionsmodel, hvorefter kommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension refunderes af pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet i op til seks år.

Bestemmelsen omhandler kun refusion for opholdskommunens udgift til førtidspension. Den statslige refusion skal derfor fradrages inden kravet rejses.

Det er den kommune, som tilkender førtidspensionen, der skal afholde udgiften til førtidspension i de første seks år. Det har ingen betydning, om sagen om førtidspension er påbegyndt i en anden kommune. Det er stadigvæk den kommune, som træffer afgørelsen, som forpligtelsen hviler på. Den tidligere gældende bestemmelse om mellemkommunal refusion for førtidspension (1992 -1998) benyttede ikke tilkendelsestidspunktet, men tidspunktet for rejsning af sagen, som afgørende for, hvilken kommune der blev refusionspligtig. Dette havde til formål at sikre, at det var den kommune, der var ansvarlig for førtidspensionssagen, der også fik det økonomiske ansvar. I dag er reglerne om tilkendelse af førtidspension lavet om. Det har blandt andet betydet, at der ofte forløber en periode med afklaring (arbejdsprøvning, revalidering, flexjob) inden førtidspension kommer på tale. Dermed bliver det mere uklart, hvornår man kan sige, at en kommune har startet en sag om førtidspension. Den seksårige periode begynder fra det tidspunkt, hvor førtidspensionen blev tilkendt. Er førtidspension tilkendt med tilbagevirkende kraft, er det dette tidligere tidspunkt, som perioden løber fra. Refusion efter stk. 2 og 4, udskyder retten til refusion efter stk. 5. Med bestemmelsen sigtes på den situation, hvor en førtidspensionist får ophold i boformer i en anden kommune enten med medvirken fra en myndighed eller som følge af en flytteren, og hvor der således er konkurrerende refusionsbestemmelser, som regulerer spørgsmålet om refusion mellem to kommuner. I sådanne sager vil § 9 c, stk. 5, først skulle anvendes, når refusion efter de øvrige bestemmelser ophører. Da vil den seksårige refusionspligt efter omstændighederne kunne begynde at løbe. Der kan være flere involverede kommuner - en opholdskommune, den tidligere opholdskommune som tilkendte førtidspension og den tidligere opholdskommune, som er refusionspligtig efter § 9 c, stk. 2 eller 4. Er dette tilfældet, sker der ikke udskydelse af retten til refusion. I disse tilfælde er det forskellige kommuner, som modtager refusionen.

Bestemmelsen om mellemkommunal refusion for førtidspension har kun virkning for førtidspension tilkendt 1. januar 2004 eller senere.”

Retssikkerhedsloven § 9 c blev senere ændret bl.a. ved lov nr. 1418 af 21. december 2005, hvorved stk. 5 blev til stk. 7 og fik følgende ordlyd:

”Stk. 7. Opholdskommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension, refunderes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten blev tilkendt førtidspensionen. Refusion efter stk. 2, 4 og 5 udskyder retten til refusion efter 1. pkt.”

Denne ordlyd af § 9 c, stk. 7, genfindes i lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ved § 37 i lov nr. 994 af 30. august 2015 om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne skete der følgende ændring af § 9 c, stk. 7, i retssikkerhedsloven:

”1. I § 9 c, stk. 7, 1. pkt., ændres »lov om social pension« til: »lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne«, og »blev tilkendt førtidspensionen« ændres til: »er fraflyttet tilkendelseskommunen«.”

I § 30, stk. 5, i lov nr. 994 af 30. august 2015 anføres det imidlertid:

”§ 37, nr. 1, finder anvendelse for førtidspension tilkendt den 2. februar 2015 eller senere. For førtidspension tilkendt før den 2. februar 2015 finder de hidtil gældende regler anvendelse.”

De ”hidtil gældende regler” var § 9 c, stk. 7, som gengivet i lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015 om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. ovenfor.

I forarbejderne til lov nr. 994 af 30. august 2015 om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne anføres det om retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 7, i de almindelige bemærkninger i lovforslaget (LFF 2015 4) bl.a.:

”2.1.2. Reglerne om mellemkommunal refusion for førtidspension

Hvis en førtidspensionist flytter til en anden kommune end den, der har tilkendt førtidspensionen, refunderes den aktuelle opholdskommunes udgifter til førtidspension efter retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 7, af pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet efter de gældende regler. Retten til refusion ophører seks år efter det tidspunkt, hvor pensionisten har fået tilkendt førtidspensionen. Er førtidspension tilkendt med tilbagevirkende kraft, er det dette tidligere tidspunkt, som 6-års perioden løber fra. Flytter borgeren til en anden kommune efter tilkendelse af førtidspensionen, er hovedreglen hermed, at førtidspensionen, når der er forløbet 6 år fra tilkendelsen, skal udbetales af den tilflyttede kommune.

Retten til refusion efter stk. 7 udskydes dog i de tilfælde, hvor der ydes refusion efter retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2, 4 eller 5. Det gælder efter stk. 2, hvis den oprindelige opholdskommune har medvirket til, at pensionisten har fået ophold i de deri nævnte boformer (botilbud for personer med nedsat funktionsevne, forsorgshjem m.v.), og efter stk. 4, hvis pensionisten selv har valgt en af de deri nævnte boformer i en anden kommune. I disse tilfælde ydes der tidsubegrænset refusion efter stk. 2 og 4, så længe borgeren bor i det pågældende eller et tilsvarende botilbud. Hvis borgeren ophører med at bo i botilbuddet eller et lignende botilbud, ophører refusionen efter stk. 2 og 4, og refusionsperioden efter § 9 c, stk. 7, genindtræder. Perioden med refusion efter stk. 2,

4 og 5 er dermed en slags "død periode", som ikke medregnes i de 6 år, hvor der efter § 9 c, stk. 7, er ret til refusion fra den kommune, som tilkendte førtidspensionen."

Ved lov nr. 380 af 27. april 2016 skete der nogle ændringer i § 9 c, herunder at stk. 7 blev til stk. 8, og henvisningen i bestemmelsen i stk. 7 (nu stk. 8) til "stk. 2, 4 og 5" blev ændret til "stk. 2, 3, 5 og 6". Ved lov nr. 1559 af 27. december 2019 blev der bl.a. i § 9 c, stk. 8, indsat et nyt 2. pkt. om udgifter til seniorpension, og henvisningen i bestemmelsen til "1. pkt." blev ændret til "1. og 2. pkt.".

I Ankestyrelsens nyhedsbrev om førtidspension fra 2019 anføres det bl.a.:

"Når seksårsreglen har været anvendt, fordi førtidspensionisten er fraflyttet den kommune, der tilkendte pensionen, vil opholdskommunen efter vores opfattelse ikke kunne få refunderet udgifter til førtidspension efter andre refusionsregler, når de seks år er gået.

Det er vores opfattelse, at hverken den kommune, der tilkendte førtidspension, eller en tidligere opholdskommune vil have pligt til at refundere udgifterne til førtidspension, selvom betingelserne for ret til refusion er opfyldt.

Det er fordi, at seksårsreglen er en særregel om refusion for førtidspensionsudgifter, der træder i stedet for andre refusionsregler, når pensionisten flytter fra tilkendelseskommunen."

I forarbejderne til lov nr. 2190 af 29. december 2020 om ændring af lov om social pension og forskellige andre love, der trådte i kraft den 1. januar 2021, anføres det i Beskæftigelsesudvalgets betænkning (LFB 2020-12-09 nr. 21) i en omtale af ændringerne gennemført ved lov nr. 994 af 30. august 2015 bl.a.:

"Intentionerne var, at førtidspension fortsat og uanset tilkendelsestidspunkt skulle være omfattet af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, hvorefter en opholdskommune fortsat skulle have ret til refusion for udgifterne til førtidspension, når f.eks. en tidligere opholdskommune har medvirket til, at borgeren har ophold i en boform i den nye opholdskommune.

Ankestyrelsen har i et nyhedsbrev af 2. december 2019 udtalt: »Finansieringen af førtidspension tilkendt fra den 1. juli 2014 er ikke længere reguleret i de førtidspensionsbestemmelser, der fremgår af § 9 c, stk. 1. Finansieringen fremgår nu af lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne. Loven er derimod ikke indsat i § 9 c, stk. 1. Derfor gælder tilkendelseskommunens ret til refusion fra en tidligere opholdskommune kun førtidspension, der er tilkendt før ikrafttrædelsen den 1. juli 2014.«

Reglerne fortolkes således, at førtidspension tilkendt efter den 1. juli 2014 ikke er omfattet af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1. Det er vurderingen, at der i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, 1. pkt., skulle have været

en henvisning til finansieringslovens § 5, jf. § 3, nr. 11, hvis førtidspension tilkendt efter den 1. juli 2014 skulle have været omfattet heraf.”

Ved § 3 i lov nr. 2190 af 29. december 2020 blev der herefter foretaget følgende ændringer i retssikkerhedslovens § 9 c:

”1. I § 9 c, stk. 1, 1. pkt., ændres »og § 50, stk. 1,« til: », § 50, stk. 1,«, og efter »og almindelig førtidspension m.v.« indsættes: »og § 3, stk. 1, nr. 11 og 16, jf. §§ 2 og 5, i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne«.

2. I § 9 c, stk. 8, 2. pkt., ændres »tilkendelseskommunen« til: »den kommune, som var opholdskommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension«.”

Det anføres om ændringerne af § 9 c, stk. 1, i Beskæftigelsesudvalgets betænkning (LFB 2020-12-09 nr. 21) bl.a.:

”Det foreslås derfor, at der i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes »og § 3, stk. 1, nr. 11 og 16, jf. §§ 2 og 5, i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne«.

Tilføjjelsen af § 3, stk. 1, nr. 11 og 16, jf. §§ 2 og 5, i lov om kommunens finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne vil medføre, at førtidspension uanset tilkendelsestidspunkt er omfattet af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1. Forslaget betyder således, at førtidspension tilkendt den 1. juli 2014 eller senere og seniorpension bliver omfattet af § 9 c, stk. 1, og at tilkendelseskommunen dermed får ret til refusion fra den tidligere opholdskommune efter § 9 c, stk. 2-6, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Ændringsforslaget betyder således, at reglerne bringes i overensstemmelse med intentionerne i refusionsreformen og intentionerne om, at seniorpension sidestilles med førtidspension, for så vidt angår muligheden for udgiftsrefusion mellem kommunerne.”

Brønderslev Kommunes krav vedrører udgifter til førtidspension i perioden fra 1. marts 2021 til 31. december 2023. Den dagældende § 9 c i retssikkerhedsloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 1555 af 2. november 2020 som ændret ved lov nr. 2190 af 29. december 2020) indeholdt bl.a. følgende bestemmelser om mellemkommunal refusion:

”§ 9 c. Opholdskommunen har ret til at få dækket sin andel af udgifterne til hjælp efter lov om social service, lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om individuel boligstøtte, § 52, stk. 1, i lov om social pension, § 50, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og § 3, stk. 1, nr. 11 og 16, jf. §§ 2 og 5, i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne af den tidligere opholdskommune efter stk. 2-6.

Bliver et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet, eller over for hvem der er iværksat foranstaltninger efter § 76, stk. 3, i lov om social service, visiteret til en kommune efter integrationslovens § 10, ydes refusion efter stk. 2, nr. 6, og stk. 4 dog af denne kommune.

Stk. 2. Opholdskommunen har ret til refusion, når den tidligere kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i

- 1) boformer efter §§ 107-110 og 192 i lov om social service,
- 2) boliger efter § 115, stk. 4, jf. § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.,
- 3) institutioner under sygehusvæsenet,
- 4) institutioner under Kriminalforsorgen,
- 5) boliger, boformer m.v., der træder i stedet for og kan sidestilles med boformer m.v. under nr. 1-4,
- 6) anbringelsessteder for børn og unge efter § 66 i lov om social service eller
- 7) døgnophold efter § 76 a i lov om social service.

...

Stk. 5. Opholdskommunen har ret til refusion efter stk. 1, når en person er flyttet til et tilsvarende tilbud i en anden kommune efter

- 1) § 108, stk. 2, og § 192 i lov om social service,
- 2) § 58 a i lov om almene boliger m.v. eller
- 3) lov om friplejeboliger.

...

Stk. 8. Opholdskommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne, refunderes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet tilkendelseskommunen. Opholdskommunens udgifter til seniorpension efter kapitel 3 a i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne refunderes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet den kommune, som var opholdskommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension. Refusion efter stk. 2, 3, 5 og 6 udskyder retten til refusion efter 1. og 2. pkt.

...

Stk. 10. Retten til refusion efter stk. 2, 5 og 6 består, så længe borgeren har bopæl i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud eller et tilbud omfattet af stk. 3. En tidligere opholdskommunes pligt til at yde refusion i anledning af en borgers ophold i en institution efter § 110 i lov om social service består dog, indtil borgeren har erhvervet ny opholdskommune.

..."

Ved lov nr. 1769 af 28. december 2023 om ændring af bl.a. retssikkerhedsloven, der trådte i kraft den 1. januar 2024, blev § 9 c, stk. 8, i retssikkerhedsloven affattet således:

"Stk. 8. Handlekommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne refunderes af den kommune, der på tilkendelsestidspunktet var pensionistens handlekommune i sager efter disse love, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet den kommune, som var handlekommune på tidspunktet for tilkendelse af førtidspension. Handlekommunens udgifter til seniorpension efter kapitel 3 a i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne refunderes af den kommune, der på tilkendelsestidspunktet var pensionistens handlekommune i sager efter disse love, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet den kommune, som var handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension. For personer, der er tilkendt førtidspension før den 2. februar 2015, refunderes handlekommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne af den kommune, som var handlekommune på tilkendelsestidspunktet, i 6 år fra tilkendelsestidspunktet. 1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, så længe en pensionist er omfattet af bestemmelserne i stk. 1-6, uanset om pensionisten opholder sig i en eller flere på hinanden følgende handlekommuner. Varer opholdet eller opholdene efter stk. 1-6 i alt mere end 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet den kommune, som har tilkendt førtidspensionen, eller som var handlekommune på tidspunktet for tilkendelse af seniorpensionen, bortfalder retten til mellemkommunal refusion efter 1. og 2. pkt. Er der indgået aftale efter § 9, stk. 9, regnes de 6 år i 1., 2. og 5. pkt. fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet den kommune, der ville have været handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen, såfremt der ikke var indgået aftale efter § 9, stk. 9. 4. og 5. pkt. finder tilsvarende anvendelse for udgifter til førtidspension omfattet af 3. pkt., dog således at perioden på 6 år regnes fra tidspunktet for tilkendelse af førtidspension."

Ændringsloven indeholdt i § 7 bestemmelser om ikrafttræden, hvori det bl.a. anføres:

"Loven træder i kraft den 1. januar 2024.

...

Stk. 4. § 9 c, stk. 8, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område som affattet ved denne lovs § 4, nr. 1, jf. dog stk. 5, finder anvendelse fra og med den 1. januar 2024 og omfatter sager, hvor en pensionist opholder sig i en boform m.v., som fremgår af § 9 c, stk. 1-6, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og hvor der er ret til refusion for opholdet efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, men hvor retten til refusion for udgifterne til førtidspension og seniorpension er ophørt, eller hvor retten til refusion er udskudt efter det gældende § 9 c, stk. 8, 3. pkt., i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Dette vil også gælde for sager, hvor 6-årsreglen har været udskudt, jf. det gældende

§ 9 c, stk. 8, 3. pkt., i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 5. I sager, hvor retten til refusion for førtidspension og seniorpension er ophørt fra og med den 1. januar 2021, men hvor pensionisten fortsat opholder sig i en boform m.v., som fremgår af § 9 c, stk. 1-6, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, har kommunen endvidere ret til refusion for udgifter til førtidspension og seniorpension fra ophøret af refusionen og frem til den 31. december 2023 fra den kommune, som var handlekommune på tidspunktet, hvor pensionisten fik ophold i en boform efter § 9 c, stk. 2-6, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 6. I sager, hvor pensionisten ikke længere har ophold i en boform m.v. efter § 9 c, stk. 2-6, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, vil handlekommunen have ret til refusion for udgifterne til førtidspension eller seniorpension i 6 år fra fraflytningen fra den kommune, som tilkendte førtidspension eller var handlekommune på tidspunktet for tilkendelse af seniorpension, jf. de gældende § 9 c, stk. 8, 1. og 2. pkt., i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.”

I de almindelige bemærkninger i lovforslaget til ændringsloven (LFF 2023 83) anføres det i et afsnit om gældende ret bl.a.:

”Efter § 9 c, stk. 8, i retssikkerhedsloven refunderes opholdskommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne, af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til seks år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet tilkendelseskommunen. Opholdskommunens udgifter til seniorpension efter kapitel 3 a i lov om social pension og § 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne refunderes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til seks år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet den kommune, som var opholdskommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension. Refusion efter § 9 c, stk. 2, 3, 5 og 6, udskyder retten til refusion efter 1. og 2. pkt.

Bestemmelsen i lovens § 9 c, stk. 8, blev indsat ved lov nr. 1168 af 19. december 2003 (Folketingstidende 2003/2004, B, L 18 side 321 og 322), og det fremgår af bemærkningerne hertil, at det er den kommune, der tilkender førtidspension, der også skal afholde udgifterne til førtidspensionen. Der blev samtidigt indsat en regel i § 9 c, stk. 8, (dengang stk. 5) i loven om, at retten til refusion udskydes, hvis der er konkurrerende refusionsforhold mellem samme to kommuner.

Det fremgår af bemærkningerne til § 1, nr. 1, om § 9, (Folketingstidende 2003/2004, A, L 18 som fremsat, side 516), at udskydelsen ikke finder anvendelse, hvis refusionsforholdet er mellem flere kommuner.

Bestemmelsen i lovens § 9 c, stk. 8, blev ændret ved lov nr. 994 af 30. august 2015 om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskas-

serne (Folketingstidende 2014/2015, A, L 4, som fremsat, side 20). Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3, at tidspunktet for, hvornår refusionsretten på op til seks år skal løbe fra, er ændret fra tilkendelsestidspunktet til fraflytningstidspunktet for at modvirke, at kommuner, der tilkender førtidspension, tilskynder borgere med førtidspension til at flytte til en anden kommune. Dette skulle opnås ved at lade den kommune, der tilkender førtidspension, yde refusion i en længere periode.

Det fremgår af § 30, stk. 5, i lov nr. 994 af 30. august 2015 om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne, at § 37, nr. 1, i samme lov finder anvendelse for førtidspension tilkendt den 2. februar 2015 eller senere. For førtidspension tilkendt før den 2. februar 2015 finder de indtil da gældende regler anvendelse. Det fremgik af § 9 c, stk. 7, i den dagældende retssikkerhedslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015, at opholdskommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension, refunderedes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten blev tilkendt førtidspensionen. Refusion efter § 9 c, stk. 2, 4 og 5, i retssikkerhedsloven udskød retten til refusion efter 1. pkt. Det vil sige, at 6-årsreglen først får virkning fra det tidspunkt, hvor personen ikke længere er omfattet af reglerne i § 9 c, stk. 2, 4 og 5, og derefter vil opholdskommunen have ret til refusion i seks år fra det tidspunkt, hvor personen ikke længere er omfattet af reglerne i § 9 c, stk. 2, 4 og 5.

Af de gældende regler om refusion af førtidspension tilkendt før den 2. februar 2015 fremgår det, at opholdskommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension, refunderes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten blev tilkendt førtidspensionen. Refusion efter de gældende regler i § 9 c, stk. 2, 3, 5 og 6, i retssikkerhedsloven udskyder retten til refusion efter lovens § 9 c, stk. 8, 1. pkt. Dette følger af lovens § 9 c, stk. 7, (nu stk. 8) i lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015, jf. § 30, stk. 5. Det fremgår her, at § 37, nr. 1, i lov nr. 994 af 30. august 2015 om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne finder anvendelse for førtidspension tilkendt den 2. februar 2015 eller senere. Det betyder, at den kommune, som tilkendte pensionen, skal refundere udgifterne til førtidspension til den kommune, som pensionisten flyttede til, i seks år fra fraflytningstidspunktet. For førtidspension tilkendt før den 2. februar 2015 finder de indtil da gældende regler anvendelse. Det betyder, at den kommune, der tilkendte førtidspensionen, skulle betale udgifterne til førtidspension, hvis en pensionist flyttede til en anden kommune, inden der var gået seks år fra tilkendelsen af pension.

Frem til Retten i Holstebro's dom af 8. december 2016 – sag nr. BS 8B-318/2016 – var det Ankestyrelsens praksis, jf. principmeddelelse 38-16, at så længe en person havde ophold efter § 9 c, stk. 2, 3, 5 eller 6, i retssikkerhedsloven skulle den kommune, som f.eks. havde anbragt personen på et opholdssted efter lovens § 9 c, stk. 2, refundere udgifterne til opholdet samt til førtidspension frem til det tidspunkt, hvor personen ikke længere var omfattet af lovens § 9 c, stk. 2, uanset hvor mange kommuner, personen havde opholdt sig i. Først herefter fandt lovens

§ 9 c, stk. 8, anvendelse for den kommune, der havde tilkendt førtidspensionen.

Med dommen blev praksis, når der er tale om situationer, hvor der er flere end to kommuner involveret, ændret, så udskydelse ikke finder anvendelse, når der er flere involverede kommuner. Det betyder, at hvis den anbringende kommune også er den kommune, der har tilkendt førtidspension, vil det kun være den kommune, som borgeren først er anbragt i, der kan få refunderet udgifterne til både anbringelsen og førtidspension. Hvis personen efterfølgende af den samme kommune bliver anbragt i en ny kommune, kan den nye kommune kun få ret til refusion i seks år i forhold til førtidspensionen, mens den vil have ret til refusion for anbringelsen i hele anbringelsesperioden. Det samme gør sig gældende for seniorpension.

Reglerne om mellemkommunal refusion for førtids- og seniorpension blev ændret ved § 3, nr. 1 og 2, i lov nr. 2190 af 29. december 2020, da seniorpension ikke længere bliver tilkendt af kommunerne, men af Seniorpensionsenheden. Med ændringen blev det fastlagt, at det er den kommune, som var opholdskommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension, der refunderer den aktuelle opholdskommunes udgifter til seniorpension i op til seks år, hvis pensionisten flytter. Det blev samtidigt præciseret i § 9 c, stk. 1, 1. pkt., i retssikkerhedsloven, at både førtidspension og seniorpension er omfattet af retten til mellemkommunal refusion, således at det for begge pensioner, der er tilkendt fra og med den 1. juli 2014 eller senere, er kommunen, som har tilkendt pensionen, som skal afholde udgifterne til pension ved flytning. Det betyder samtidig, at kommunen, der har tilkendt pensionen, får ret til refusion fra den tidligere opholdskommune efter lovens § 9 c, stk. 2, 3, 5 eller 6, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Ankestyrelsens gældende praksis er, at når 6-årsreglen har været anvendt, fordi førtidspensionisten er fraflyttet den kommune, der tilkendte pensionen, kan en ny kommune ikke få refunderet udgifter til førtidspension efter andre refusionsregler, når de seks år er gået. Det samme vil gælde i det omfang, førtidspensionen er tilkendt før den 2. februar 2015, hvis der er gået seks år fra tilkendelsen af pensionen. Hverken den kommune, der tilkendte førtidspension, eller en tidligere opholdskommune har således pligt til at refundere udgifterne til førtidspension, selvom betingelserne for ret til refusion er opfyldt efter institutionsreglen. Det skyldes, at 6-årsreglen er en særregel om refusion for udgifter til førtidspension, der træder i stedet for andre refusionsregler, når pensionisten flytter fra den kommune, som har tilkendt pensionen.”

I de almindelige bemærkninger i lovforslaget til ændringsloven (LFF 2023 83) anføres det i et afsnit om Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning bl.a.:

”De gældende regler betyder, at nogle kommuner, som har mange af de boformer m.v., som er nævnt i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2-6, i visse tilfælde ikke kan få refunderet deres udgifter til førtids- eller seniorpension under hele personens ophold.

Det skyldes, at 6-årsreglen efter Retten i Holstebro dom af 8. december 2016 træder i stedet for andre refusionsregler, når pensionisten flyt-

ter fra kommunen, som har tilkendt pensionen, idet praksis efter dommen blev ændret, når der er tale om situationer, hvor der er flere end to kommuner involveret. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i gældende ret om praksisændringen.

KL har rettet henvendelse til Beskæftigelsesministeriet herom.

Ministeriet har på baggrund af KLs henvendelse overvejet retstilstanden på området. Ministeriet vurderer, at der for det første skal være ret til refusion for førtidspension og seniorpension fra en kommune, som har medvirket til, at en person har fået ophold på en døgninstitution m.v. eller er flyttet f.eks. til et veteranhjem, så længe personen opholder sig på døgninstitution eller veteranhjem m.v., uanset om der er tale om ophold i flere på hinanden følgende kommuner. For det andet skal der være ret til refusion i seks år fra det tidspunkt, hvor en førtidspensionist eller seniorpensionist er fraflyttet kommunen, som har tilkendt førtidspensionen eller var handlekommune på tidspunktet for tilkendelse af seniorpensionen. Hvis betingelserne for begge dele er opfyldt, skal opfølgningen af de seks år ikke udskydes, selvom personen har ophold på f.eks. en døgninstitution. Det afgørende for, hvornår de seks år er gået, skal også i denne situation være det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet kommunen, som tilkendte førtidspension, eller den kommune, der var handlekommune på tilkendelsestidspunktet for seniorpension.

Ministeriet vurderer således, at reglerne i retssikkerhedsloven om, at en ny handlekommune skal kunne få refunderet sine udgifter til førtidspension og seniorpension fra den kommune, som har medvirket til, at en person har fået ophold på en døgninstitution m.v. eller er flyttet f.eks. til et veteranhjem, også bør gælde, når personen har fået ophold på en døgninstitution eller er flyttet til f.eks. et veteranhjem i en tredje handlekommune, så længe der er tale om fortløbende ophold. Det samme bør gælde, hvis en anden offentlig myndighed har medvirket til opholdet på en institution m.v. i en anden handlekommune.

Ministeriet vurderer endvidere, at 6-årsreglen bør regnes fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet den kommune, som har tilkendt førtidspensionen, eller som var handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension. Dvs. at retten til mellemkommunal refusion efter 6-årsreglen skal bortfalde, når et eller flere ophold har varet seks år eller mere efter fraflytningstidspunktet fra kommunen, som har tilkendt førtidspensionen, eller som var handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpensionen. Den nye handlekommune bør således kun kunne få refusion for den del af 6 års-perioden, der ikke er anvendt under f.eks. et ophold på en institution efter § 9 c, stk. 2.

Det foreslås derfor, at § 9 c, stk. 1, i retssikkerhedsloven om, at handlekommunen har ret til at få dækket sin andel af udgifterne til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., lov om individuel boligstøtte, § 52, stk. 1, i lov om social pension, § 50, stk. 1, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og § 3, stk. 1, nr. 11 og 16, jf. §§ 2 og 5 i lov om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne af den tidligere handlekommune efter stk. 2-6 (institutionsreglen), altid vil skulle have forrang for bestemmelsen i lovens § 9 c, stk. 8, om, at handlekommunens udgifter til førtids- eller seniorpension skal refunderes af den tilkendende handlekommune i forhold til førtidspension eller den kommune, der var

handlekommune på tidspunktet for tilkendelse af seniorpension i seks år efter en flytning til en anden kommune (6-årsreglen).

Forslaget vil få betydning i forhold til sager, hvor der er tre eller flere handlekommuner involveret i forløbet. I sager, hvor der kun er to kommuner involveret, har institutionsreglen allerede forrang for 6-årsreglen efter § 9 c, stk. 1, i loven og dette vil fortsat skulle gælde efter ændringen af bestemmelsen, da anvendelsen af § 9 c, stk. 8, 1. og 2. pkt., også efter ændringen først bliver aktuel efter evt. anvendelse af § 9 c, stk. 1.

Det foreslås endvidere, at 6-årsreglen for førtidspension tilkendt før den 2. februar 2015 indskrives i § 9 c, stk. 8, som 3. pkt., således at alle reglerne vedrørende mellemkommunal refusion i sager om førtidspension og seniorpension samles i bestemmelsen.

Det foreslås derudover, at refusionsforpligtelsen efter 6-årsreglen altid vil bortfalde seks år efter fraflytningstidspunktet fra den kommune, som tilkendte førtidspension eller den kommune, som var handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension, også når pensionisten opholder sig et af de i lovens § 9 c, stk. 2-6, nævnte steder, og uanset om pensionisten har haft ophold i 2 eller flere kommuner.

Det foreslås derfor, at det kommer til at fremgå af § 9 c, stk. 8, i retssikkerhedsloven, at 1. og 2. pkt. ikke finder anvendelse, så længe en pensionist er omfattet af bestemmelserne i lovens § 9 c, stk. 2-6, uanset om pensionisten opholder sig i en eller flere på hinanden efterfølgende handlekommuner. Hvis opholdet efter bestemmelsens stk. 2-6 varer mere end seks år fra det tidspunkt, hvor pensionisten er fraflyttet den kommune, som har tilkendt førtidspensionen eller var handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension, vil retten til mellemkommunal refusion efter 1 og 2. pkt. bortfalde.

For førtidspension, der er tilkendt før den 2. februar 2015, vil forslaget til 4. og 5. pkt. skulle finde tilsvarende anvendelse, dog således at 6-årsreglen bortfalder seks år efter, at kommunen har tilkendt førtidspension, jf. forslaget til 6. pkt.

Det betyder, at handlekommunens udgifter til førtids- og seniorpension uanset bestemmelserne i § 9 c, stk. 8, 1. og 2. pkt., altid vil skulle refunderes af den tidligere handlekommune, hvis denne eller en anden offentlig myndighed har medvirket til, at en pensionist har fået ophold i en af de i lovens § 9 c, stk. 2, nævnte boformer, institutioner m.v., eller en person er omfattet af en af de i lovens § 9 c, stk. 3-6, nævnte boligformer eller tiltag. Dette gælder også, hvis den tidligere handlekommune har medvirket til, at personen efterfølgende har fået ophold efter lovens § 9 c, stk. 2, i en eller flere nye handlekommuner, eller personen selv har taget ophold i en boligform eller et tiltag m.v. efter lovens § 9 c, stk. 3-6, så længe personen fortsat opholder sig i en af de nævnte boformer m.v. Når personen ikke længere bor i en af de boformer m.v., som er nævnt i lovens § 9 c, stk. 2-6, og hvis opholdet i en eller flere af de nævnte boformer m.v. ikke har varet mere end seks år fra tidspunktet, hvor personen flyttede fra den kommune, der tilkendte førtidspensionen eller var handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpensionen, vil 6-årsreglen (igen) få virkning for den resterende del af perioden. Det betyder, at den kommune, der har tilkendt førtidspension eller var handlekommunen på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension, vil skulle yde refusion til den aktuelle handlekommune i den del af 6-årsperioden, som ikke allerede er forløbet under opholdet m.v. efter § 9 c, stk. 2-6.

Hvis en person f.eks. har været omfattet af lovens § 9 c, stk. 2-6, i fire år i en kommune, der ikke har tilkendt personen førtidspension eller som var handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension, og personen nu er flyttet i egen bolig, vil den nye kommune have ret til mellemkommunal refusion for så vidt angår udgiften til pension i to år fra personen er flyttet til kommunen eller ikke længere bor i en af de nævnte boligformer.

6-årsreglen i lovens § 9 c, stk. 8, 1. og 2. pkt., vil således kun skulle anvendes i de sager, hvor bestemmelsen i lovens § 9 c, stk. 1, ikke – eller ikke længere – finder anvendelse. Hvis f.eks. er førtidspensionist flytter til en almindelig bolig i den aktuelle handlekommune eller en anden kommune, vil 6-årsreglen således kun få virkning, hvis eventuelt ophold i en boform m.v. efter § 9 c, stk. 2-6, har været mindre end seks år fra fraflytningstidspunktet fra den pensionstilkendende kommune.

Baggrunden for sidstnævnte ændring er et administrativt hensyn, således at kommunerne ikke vil skulle opbevare oplysninger om, hvornår en person har fået tilkendt førtids- eller seniorpension i en længerevarende periode, f.eks. hvis en pensionist har været anbragt på en institution efter lovens § 9 c, stk. 2, i to på hinanden følgende kommuner i 35 år. Efter de gældende regler ville det betyde, at oplysningerne om, hvornår førtids- eller seniorpensionen var tilkendt, skulle opbevares i 35 år. Med de nye regler vil kommunerne alene skulle opbevare oplysningerne i seks år fra fraflytningen fra den kommune, som tilkendte pensionen eller var handlekommune på tidspunktet for tilkendelse af seniorpensionen.

Dette vil også gælde for pensionister, hvor førtidspensionen er tilkendt før den 2. februar 2015, jf. § 9 c, stk. 7, i lovbekendtgørelse nr. 1052 af 8. september 2015, hvor det fremgår, at opholdskommunens udgifter til førtidspension efter kapitel 3 og § 52, stk. 1, i lov om social pension refunderes af den kommune, der var pensionistens opholdskommune på tilkendelsestidspunktet, i op til 6 år fra det tidspunkt, hvor pensionisten blev tilkendt førtidspensionen. Det betyder, at for sådanne pensionister, hvor førtidspensionen er tilkendt før den 2. februar 2015, vil der fra lovens ikrafttræden ikke kunne være ret til mellemkommunal refusion efter 6-årsreglen, idet de seks år skal regnes fra tilkendelsestidspunktet, og der i alle sagerne er forløbet mere end seks år siden tilkendelsen.

Det foreslås derfor, at forslaget til § 9 c, stk. 8, 4.-6. pkt., vil skulle gælde for førtidspension og seniorpension tilkendt fra og med den 2. februar 2015 og for førtidspension tilkendt før den 2. februar 2015.

Det foreslås endvidere, at de foreslåede regler om udskudt ret til mellemkommunal refusion for udgifter til førtids- eller seniorpension delvist skal have virkning i tre år forud for lovens ikrafttræden. Der henvises nærmere til forslagets § 7, stk. 4, med tilhørende bemærkninger.

Baggrunden for dette er, at kommuner med mange institutioner fik øgede udgifter af den ændrede praksis fra Ankestyrelsen, der fulgte af Retten i Horsens [skal være Holstebros] dom af 8. december 2016 – sag nr. BS8B-318/2016. De foreslåede regler foreslås derfor at gælde for sager med flere end to kommuner involveret, hvis sagen ligger inden for de seneste tre år og ville have været omfattet af institutionsreglen inden den ændrede praksis.

Det vil betyde, at i de tilfælde, hvor refusion for pension efter institutionsreglen er bortfaldet, fordi borgeren er blevet flyttet til en ny institution m.v. i en ny kommune inden for de seneste tre år, vil kommunen

kunne få refusion fra den tidligere handlekommune for udgifter til førtids- eller seniorpension efter institutionsreglen i § 9 c, stk. 1, i retssikkerhedsloven i stedet for efter 6-årsreglen. Disse kommuner, som typisk er kommuner med mange institutioner, vil derfor både i den treårige periode fra 1. januar 2021 og fremadrettet så længe pensionisten er i et ophold m.v. efter lovens § 9 c, stk. 2-6, kunne få refunderet udgifterne for både opholdet og for førtids- eller seniorpension efter institutionsreglen. Det vil betyde, at kommuner med mange institutioner i mindre grad vil være berørt økonomisk af den ændrede praksis.

Det foreslås desuden, at hvis en kommune inden den 1. januar 2021 fik ret til refusion efter 6-årsreglen for en borger, der er flyttet flere gange – dvs. en sag, hvor flere end to kommuner er involverede – vil sagen skulle behandles efter de gældende regler, således at refusionsretten bevares, til de seks år er afviklet.

Det vil betyde, at i sager, hvor refusion for pension efter institutionsreglen er bortfaldet, fordi borgeren er blevet flyttet til en ny institution m.v. i en ny kommune tidligere end inden for de seneste tre år, bevares refusionsretten efter 6-årsreglen frem til 6-årsperioden er udløbet efter gældende regler.

Overgangsreglen om, at de foreslåede regler i § 9 c, stk. 8, 4.-7. pkt., i retssikkerhedsloven får virkning fra den 1. januar 2021, vil ikke gælde i sager, hvor kun to kommuner er involveret. Her vil sagerne blive behandlet efter de foreslåede, almindelige regler.

Det vil sige, at hvis anvendelse af 6-årsreglen mellem to kommuner har været udskudt som følge af et ophold m.v. efter § 9 c, stk. 2-6, og opholdet m.v. fortsat består ved lovens ikrafttræden (dvs. at reglen om udskydelse endnu ikke aktuelt er blevet anvendt) og har været mere end seks år, vil anvendelsen af 6-årsreglen helt bortfalde, fordi der er gået mere end seks år siden flytningen. F.eks. hvis kommune 1 inden lovens ikrafttræden har tilkendt en person førtidspension og samtidig medvirket til, at personen har fået ophold i en institution i en anden kommune, og hvor pensionisten stadig opholder sig i institutionen i den anden kommune. Kommune 2 har fortsat ret til refusion efter institutionsreglen for udgifterne til opholdet. Hvis pensionisten flytter i egen bolig, vil der ikke blive ret til refusion efter 6-årsreglen, fordi den første flytning fra kommune 1 er sket for mere end seks år siden.

Hvis en kommune har fået ret til refusion efter 6-årsreglen, fordi en pensionist, der har været omfattet af § 9 c, stk. 2-6, i retssikkerhedsloven, er flyttet i egen bolig (og hvor anvendelsen af 6-årsreglen dermed har været udskudt, fordi institutionsreglen blev anvendt først), behandles sagen også efter de foreslåede, almindelige regler i forhold til, hvor længe refusionspligten efter 6-årsreglen skal fortsætte.

Hvis anvendelse af 6-årsreglen har været udskudt og opholdet i kommune 2 har været mindre end seks år, vil der således kunne være ret til refusion efter 6-årsreglen i den resterende del af 6-årsperioden beregnet ud fra fraflytningstidspunktet fra den kommune, som tilkendte førtidspension eller den kommune, som var handlekommune på tidspunktet for tilkendelsen af seniorpension. Refusionsretten fortsætter, til de seks år fra fraflytningstidspunktet er gået.”

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser (LFF 2023 83) anføres det om ændringen af § 9 c, stk. 8, bl.a.:

”Det foreslås i § 9 c, stk. 8, 4. pkt., at 1. og 2. pkt. ikke finder anvendelse, så længe en pensionist er omfattet af bestemmelserne i stk. 1-6, uanset om pensionisten opholder sig i en eller flere på hinanden efterfølgende handlekommuner.

Den foreslåede ændring vil medføre, at 1. og 2. pkt. ikke vil skulle finde anvendelse, så længe en person er omfattet af bestemmelserne i § 9 c, stk. 1-6, idet reglen i § 9 c, stk. 1, med den foreslåede ændring vil få forrang for bestemmelserne efter § 9 c, stk. 8, 1. og 2. pkt. Det vil sige, at så længe handlekommunen har ret til refusion, fordi personen er omfattet af en af bestemmelserne i § 9 c, stk. 2-6, vil den foreslåede bestemmelse i 4. pkt. skulle anvendes. Hvis personen ikke længere er omfattet af en af bestemmelserne i § 9 c, stk. 1-6, vil 1. og 2. pkt. i § 9 c, stk. 8, finde anvendelse.”

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser (LFF 2023 83) anføres det om bestemmelsen i § 7 om ikrafttræden bl.a.:

”Det foreslås i stk. 4, 1. pkt., at § 9 c, stk. 8, 4.-7. pkt., har virkning fra og med den 1. januar 2021 for sager, hvor bestemmelsen om udskudt ret til mellemkommunal refusion for udgifter til førtids- eller seniorpension efter den gældende § 9 c, stk. 8, 3. pkt., finder anvendelse, fordi en pensionist den 1. januar 2021 eller senere er flyttet til en ny handlekommune i en af de situationer, der fremgår af § 9 c, stk. 2-6, i retssikkerhedsloven.

Det betyder, at forslaget til ændringen af § 9 c, stk. 8, 4.-7. pkt., for de sager, hvor der fra og med den 1. januar 2021 eller senere er en refusionsret efter 6-årsreglen for en pensionist, der fortsat er i en boform m.v., som er omfattet af § 9 c, stk. 2-6, i retssikkerhedsloven, vil have virkning fra den 1. januar 2021. Det vil sige, at hvis en kommune fra og med den 1. januar 2021 eller efterfølgende har fået ret til refusion efter 6-årsreglen, fordi en pensionist omfattet af § 9 c, stk. 2-6, i retssikkerhedsloven fraflyttede kommunen, skal sagen behandles efter de foreslåede regler i § 4, nr. 1, i forhold til, hvilket pkt. i den foreslåede § 9 c, stk. 8, refusionsretten følger af. Dermed vil refusionsretten bestå, så længe pensionisten bor i en af de omhandlede boformer i stedet for at bortfalde efter seks år.

Eksempel: En kommune (1) har i 2020 tilkendt en person førtidspension og samtidig medvirket til, at personen fik ophold i en institution i kommune 2. Den 1. januar 2022 flyttes personen til et nyt opholdssted i kommune 3. Kommune 3 har efter gældende regler ret til refusion efter institutionsreglen for udgifterne til opholdet. For pensionen er der efter gældende regler kun ret til refusion i seks år fra flytningen efter 6-årsreglen. Med den foreslåede ændring vil der efter institutionsreglen, så længe opholdet varer, være ret til refusion også for udgifterne til førtidspension. Det vil sige, at retten til refusion for pensionen ikke vil ophøre, inden opholdet ophører.

Det vil sige, at kommuner, der som følge af Ankestyrelsens ændrede praksis, som følge af Retten i Horsens [skal være Holstebro] dom af 8. december 2016 – sag nr. BS8B-318/2016 i forhold til § 9 c, stk. 8, jf. ovenfor under afsnit 2.6.2, den 1. januar 2021 eller senere har fået ret til refusion for udgifter til førtids- eller seniorpension efter 6-årsreglen, der-

med som udgangspunkt vil kunne få ændret og forlænget deres ret til refusion, fordi de i stedet vil få ret til refusion efter institutionsreglen, så længe opholdet/opholdene varer.

Det betyder også, at sager, hvor 6-årsreglen har været anvendt, men de seks år er afviklet før den 1. januar 2024, ikke vil blive omfattet af de foreslåede bestemmelser i § 9 c, stk. 8, 4.-7. pkt. Sådanne sager, hvor refusionen for førtids- eller seniorpension allerede er ophørt inden den 1. januar 2024 efter de hidtil gældende regler, vil ikke skulle genoptages, og retten til refusion vil heller ikke genopstå fremadrettet.

Det foreslås i stk. 4, 2. pkt., at for sager, hvor bestemmelsen om udskudt ret til mellemkommunal refusion for udgifter til førtids- eller seniorpension efter den gældende § 9 c, stk. 8, 3. pkt., finder anvendelse, fordi en pensionist inden den 1. januar 2021 er flyttet til en ny handlekommune i en af de situationer, der fremgår af § 9 c, stk. 2-6, i retssikkerhedsloven, finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det betyder, at for sager, hvor flere end to kommuner er involverede, og hvor de seks år efter 6-årsreglen begyndte at løbe inden 1. januar 2021, vil der være ret til refusion efter 6-årsreglen, indtil de seks år er gået. Refusionsretten skal dermed ikke ændres til at ske efter institutionsreglen, og bliver heller ikke forlænget. Det skal bemærkes, at der ikke ændres på, at kommunen fortsat vil have ret til at få refusion af udgifterne til anbringelsen.

Eksempel: Kommune 1 har i 2015 tilkendt en person førtidspension og samtidig medvirket til, at personen fik ophold i en institution i kommune 2. Den 1. januar 2019 flyttes personen til en ny institution i kommune 3. Kommune 3 har ret til refusion efter institutionsreglen for udgifterne til opholdet og efter 6-årsreglen ret til refusion i seks år fra flytningen til kommune 3 for udgifterne til førtidspension. Efter forslaget vil kommunens refusionsret for pensionen fortsætte efter de gældende regler, til de seks år er gået.

Det foreslås i stk. 5, at stk. 4 finder tilsvarende anvendelse for sager, der er omfattet af § 30, stk. 5, 2. pkt. i lov nr. 994 af 30. august 2015 om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne, dog således at de seks år regnes fra tidspunktet for tilkendelsen af førtidspensionen.

Der henvises til bemærkningerne til stk. 4."

Landsrettens begrundelse og resultat

Sagen angår navnlig spørgsmålet om fortolkningen af den dagældende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 9 c om mellemkommunal refusion af udgifter til førtidspension. Problemet er, om udgifterne til førtidspension skal behandles efter hovedreglerne om mellemkommunal refusion i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, jf. stk. 2 og 5, eller efter den særlige regel om refusion af udgifter til førtidspension i stk. 8, der i 1. pkt. indeholder en 6-årsfrist.

Det lægges som ubestridt til grund, at betingelserne i henholdsvis stk. 2 og stk. 5 i § 9 c er opfyldt for de tre borgeres vedkommende.

A blev tilkendt førtidspension efter lov om social pension i november 2006, B i september 2006 og C i januar 2011.

Lov om social pension indeholder i kapitel 3 regler om førtidspension, herunder en bestemmelse i § 16 om tilkendelse af førtidspension. Det fremgår af lovens § 52, stk. 1, 2. pkt., at udgifterne til førtidspension tilkendt efter lov om social pension før den 1. juli 2014 afholdes af kommunen med 65 pct. og af staten med 35 pct. Det fremgår af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, at opholdskommunen har ret til at få dækket sin andel af udgifterne til bl.a. hjælp efter 52, stk. 1, i lov om social pension af den tidligere opholdskommune efter stk. 2-6. Retten til refusion efter § 9 c, stk. 1 må derfor anses for at omfatte udgifterne til førtidspension. Dette resultat følger direkte af bestemmelsernes ordlyd og har også støtte i forarbejderne.

Den dagældende bestemmelse i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 8, sidste pkt., om, at "Refusion efter stk. 2, 3, 5 og 6 udskyder retten til refusion efter 1. og 2. pkt." må efter sin ordlyd forstås således, at stk. 8, 1. pkt., og dermed 6-årsfristen, først får betydning, når der ikke længere er krav på refusion efter stk. 2, 3, 5 og 6. Denne fortolkning har støtte bl.a. i de ovenfor citerede forarbejder til lov nr. 994 af 30. august 2015. Det fremgår desuden af § 9 c, stk. 10, 1. pkt., at retten til refusion efter stk. 2, 5 og 6 består, så længe borgeren har bopæl i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud eller et tilbud omfattet af stk. 3.

Brønderslev Kommune har vedrørende perioden fra den 1. juni 2023 til den 31. december 2023 afholdt udgifter på 89.807,90 kr. til A førtidspension. Kommunen har krav på at få udgiften til førtidspension refunderet af Aalborg Kommune i medfør af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, jf. stk. 5, og 6-årsfristen i stk. 8 er uden betydning for kravet.

Brønderslev Kommune har vedrørende perioden fra den 1. marts 2022 til den 31. december 2023 afholdt udgifter på 279.796,40 kr. til B førtidspension og 279.796,40 kr. til C førtidspension. Kommunen har krav på at få disse udgifter refunderet af Aalborg Kommune i medfør af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, jf. stk. 2, og 6-årsfristen i stk. 8 er uden betydning for kravene.

De to tilbagesøgningskrav vedrørende B og C på hver 150.800,65 kr. angår førtidspension i perioden fra den 1. marts 2021 til den 28. februar 2022. I denne periode havde Brønderslev Kommune også krav på at få udgifterne til førtidspension til B og C refunderet af Aalborg Kommune i medfør af retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 1, jf. stk. 2, og 6-årsfristen i stk. 8 er uden betydning for kravene.

Det var derfor i strid med retsgrundlaget, at Aalborg Kommune i juli 2023 krævede de to beløb på hver 150.800,65 kr. betalt af Brønderslev Kommune. Det må lægges til grund, at Brønderslev Kommune ved en fejl betalte beløbene i august 2023, og at Brønderslev Kommune i juli 2024 fremsatte krav om tilbagebetaling.

Brønderslev Kommune har herefter som udgangspunkt krav på tilbagebetaling af beløbene, og der er ikke oplyst omstændigheder, som kan begrunde en fravigelse af dette udgangspunkt. Der er efter sagens omstændigheder og oplysningerne om forløbet heller ikke grundlag for at fastslå, at Brønderslev Kommune har udvist retsfortabende passivitet.

Landsretten tager derfor Brønderslev Kommunes påstand til følge.

Da Aalborg Kommunes anerkendelsespåstand i realiteten har karakter af et anbringende til støtte for kommunens påstand om frifindelse, tager landsretten ikke anerkendelsespåstanden under selvstændig påkendelse. Anerkendelsespåstanden afvises derfor.

Efter sagens udfald skal Aalborg Kommune betale 104.500 kr. i sagsomkostninger til Brønderslev Kommune. 100.000 kr. af beløbet er til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms og 4.500 kr. er til retsafgift. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet til advokat taget hensyn til sagens karakter og omfang samt sagens betydning.

THI KENDES FOR RET:

Aalborg Kommune skal inden 14 dage til Brønderslev Kommune betale 951.002 kr. med procesrente af 89.807,90 kr. fra den 24. juni 2024, af 430.597,05 kr. fra den 18. juli 2024 og af 430.597,05 kr. fra den 19. juli 2024.

Aalborg Kommunes anerkendelsespåstand afvises.

I sagsomkostninger skal Aalborg Kommune inden 14 dage betale 104.500 kr. til Brønderslev Kommune. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 10-06-2026 kl. 10:00

Modtagere: Advokat (H) Birgitte Pedersen, Sagsøgte Aalborg Kommune,
Sagsøger Brønderslev Kommune, Advokat (H) Aleksander Lind